ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ G. FEDERICO MANCINI της 21ης Μαΐου 1985 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Η προσφυγή της 11ης Σεπτεμβρίου 1984 που αποτέλεσε την απαρχή της υπό κρίση διαφοράς διαρθρώνεται σε μια σειρά αιτημάτων με τα οποία επιδιώκεται η ακύρωση τριών αποφάσεων περί κατατάξεως και τα οποία ο Angelo Valentini, υπάλληλος της Επιτροπής, υποβάλλει προς επίτευξή της. Αλλά, επί του παρόντος, το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί αποκλειστικά ως προς το βάσιμο της ένστασης απαραδέκτου που πρότεινε η καθής: επομένως, στις παρούσες προτάσεις μου θα ασχοληθώ με το πρόβλημα αυτό.

Ο A. Valentini, σήμερα μόνιμος υπάλληλος με βαθμό Α6, διορίστηκε, με απόφαση της 10ης Μαρτίου 1975, δόκιμος υπάλληλος κατόπιν γενικού διαγωνισμού για αναπληρωτές μεταφραστές και κατατάχτηκε στο δεύτερο κλιμάκιο του βαθμού LA8. Στη συνέχεια, αφού πέτυχε σε εσωτερικό διαγωνισμό, διορίστηκε, από την 1η Φεβρουαρίου 1978, υπάλληλος διοικήσεως στο βαθμό Α7, πρώτο κλιμάκιο. Τον Μάρτιο 1981, δημοσιεύτηκε η « απόφαση σχετικά με τα κριτήρια που ισχύουν για το διορισμό σε βαθμό και για την κατάταξη σε κλιμάκιο — κατά την πρόσληψη » που η Επιτροπή είχε εκδώσει στις 6 Ιουνίου 1973. Ο Valentini ζήτησε τότε (στις 4 Ιουνίου 1981) από την υπηρεσία διοικητικού να επανεξετασθούν οι δύο κατατάξεις, των οποίων είχε αποτελέσει αντικείμενο, για το λόγο ότι στηρίζονταν επί ανεπαρκούς εκτιμήσεως της επαγγελματικής του πείρας.

Στις 3 Νοεμβρίου 1981, η γραμματεία της επιτροπής κατατάξεως γνωστοποίησε στον υπάλληλο ότι « κατόπιν εμπεριστατωμένης εξέτασης θεώρησε ότι δεν μπορούσε να τροποποιήσει τη γνώμη περί κατατάξεως που είχε προηγουμένως δώσει ». Ο Valentini, μη ικανοποιημένος από την απάντηση, ζήτησε (την 1η Φεβρουαρίου 1981) από την επιτροπή να αιτιολογήσει λεπτομερέστερα την απόφασή της. Τότε, ο Morel, γενικός διευθυντής του προσωπικού και της διοίκησης, με έγγραφο της 12ης Μαΐου 1982, του διευκρίνισε τα κριτήρια βάσει των οποίων η επιτροπή προέβη στις δύο κατατάξεις και επανέλαβε ότι οι εν λόγω αποφάσεις « ήσαν σύμφωνες με τους ισχύοντες κανονισμούς » και ότι δεν συνέτρεχε λόγος να τις τροποποιήσει.

Ένα περίπου έτος αργότερα (στις 22 Μαρτίου 1983) ο Valentini απευθύνθηκε εκ νέου στην Επιτροπή επαναλαμβάνοντας το αίτημά του περί επανεξετάσεως των εν λόγω αποφάσεων. Ο διευθυντής όμως, με έγγραφο της 28ης Απριλίου 1983, απάντησε ότι « σύμφωνα με τη γνώμη της Επιτροπής ... που διατυπώθηκε στις 14 Απριλίου 1983 » θεωρούσε ότι ως ΑΔΑ (αρμόδια για τους διορισμούς αρχή) όφειλε να επικυρώσει τις επίμαχες κατατάξεις. Έξι μήνες αργότερα, ο Valentini επανήλθε επί του θέματος για να επικρίνει δύο φορές (στις 25 Νοεμβρίου και στις 6 Δεκεμβρίου 1983) τις απαντήσεις που είχε δώσει η Επιτροπή στις αιτήσεις του και για να επιδιώξει την επανεξέταση της κατάστασης αυτής. Ο Morel, όμως, δεν μετέβαλε γνώμη και, με έγγραφο της 6ης Ιανουαρίου 1984, επιβεβαίωσε το έγγραφο της 28ης Απριλίου 1983.

Τότε ο Valentini (στις 5 Απριλίου 1984) υπέβαλε διοικητική ένσταση βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρε-

* Μετάφραση από τα ιταλικά.

σιακής κατάστασης των υπαλλήλων. Από το κείμενο της ένστασης συνάγεται ότι η πράξη αυτή αποτελεί συνέχεια « της απόρριψης.. υπό ημερομηνία 6 Ιανουαρίου 1984, της αιτήσεως για νέα κατάταξη που υποβλήθηκε... στις 25 Νοεμβρίου 1983 σύμφωνα με τις διατάξεις της... δεύτερης παραγράφου της ανακοίνωσης με την οποία γνωστοποιήθηκε η απόφαση σχετικά με τα κριτήρια που ισχύουν για το διορισμό σε βαθμό και για την κατάταξη σε κλιμάκιο κατά την πρόσληψη που δημοσιεύτηκε στο τεύχος 420 της 21ης Οκτωβρίου 1983 των διοικητικών πληροφοριών. Όπως και η (προαναφερθείσα) αίτηση, η ένσταση αυτή έχει ως αντικείμενο το αίτημα (με το οποίο ζητείται η τροποποίηση) της απόφασης περί κατατάξεως του ενδιαφερομένου... που ελήφθη... κατά παράβαση... της απόφασης... που δημοσιεύτηκε το Μάρτιο 1981 ».

Με έγγραφο της 21ης Ιουνίου 1984, ο διευθυντής απάντησε στον Valentini ότι η αίτηση που είχε υποβάλει στις 25 Νοεμβρίου 1983 είχε εξεταστεί υπό το φως όχι μόνο του άρθρου 90 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης αλλά και της αναφερόμενης στην ένσταση ανακοίνωσης και επανέλαβε για τέταρτη φορά τους λόγους για τους οποίους δεν δικαιολογείτο τροποποίηση της αρχικής κατάταξης.

Ο Valentini άσκησε την υπό κρίση προσφυγή κατά της απορρίψεως της ένστασής του. Αλλά, όπως ήδη ανέφερα, η Επιτροπή πρότεινε αμέσως, κατά την έννοια του άρθρου 91 του κανονισμού διαδικασίας, ένσταση απαραδέκτου του αιτήματός του και το Δικαστήριο αποφάσισε να κρίνει το ζήτημα αυτό διαχωρίζοντάς το από την ουσία της υπόθεσης.

2. Η Επιτροπή, προς στήριξη της ενστάσεώς της, επικαλείται το όψιμο της προσφυγής. Ο υπάλληλος, ισχυρίζεται, όφειλε να προσβάλει τις αποφάσεις περί κατατάξεώς του στους βαθμούς LA/8 και A/7 που ανατρέχουν αντίστοιχα στα έτη 1975 και 1978, σύμφωνα με τους όρους του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης· για την αναβίωση ενός ήδη αποσβεσθέντος δικαιώματος προσφυγής, δεν είναι δυνατό να γίνει επίκληση της ανακοίνωσης της 21ης Οκτωβρίου 1983, σύμφωνα με την οποία « σε κάθε υπάλληλο που έχει καταταγεί κατ' εφαρμογή (της απόφασης της 6ης Ιουνίου 1973) χορηγείται κατ' εξαίρεση, ... εφόσον θεωρεί ότι αποτέλεσε αντικείμενο κατατάξεως που δεν ήταν σύμφωνη με τα προβλεπόμενα σ' αυτή κριτήρια, μια τελευταία προθεσμία τριών μηνών, για να υποβάλει αίτηση ανακατατάξεως, υπολογιζόμενη από την ημερομηνία της παρούσας ανακοίνωσης ».

Πράγματι, κατά τη γνώμη της καθής, η πιο πάνω πράξη δεν αποβλέπει στο να αρχίσουν να τρέχουν εκ νέου οι προθεσμίες προσφυγής, οι οποίες άλλωστε, είναι δημοσίας τάξεως· μοναδικός σκοπός της πράξης αυτής ήταν να δοθεί στους υπαλλήλους που δεν είχαν αμφισβητήσει εγκαίρως, βάσει της απόφασης του 1973, την οριστική τους κατάταξη, η δυνατότητα επανεξετάσεως (όλως κατ' εξαίρεση και αυτόνομα), ώστε « ενόψει αποδεικτικών εγγράφων, να διορθωθούν ενδεχόμενα προφανή σφάλματα ». Με άλλα λόγια, η επιστολή του προσφεύγοντος με ημερομηνία 6 Απριλίου 1984, δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως ένσταση, διότι είχε ως αντικείμενο αποφάσεις κατατάξεως που είχαν καταστεί απρόσβλητες. Επίσης, συνεχίζει η Επιτροπή, δεν μπορεί να υποστηριχτεί ότι η προθεσμία προσφυγής αρχίζει να τρέχει μετά την τελευταία απάντηση της υπηρεσίας διοικητικού, δηλαδή μετά την απόρριψη της ένστασης (στις 21 Ιουνίου 1984). Πράγματι, η τελευταία απλώς επιβεβαιώνει προγενέστερες αποφάσεις της επιτροπής κατατάξεως προσωπικού και, όπως δέχτηκε το Δικαστήριο στην απόφαση της 8ης Μαΐου 1973 στην υπόθεση 33/72, Gunnella κατά Επιτροπής, Racc. 1973, σ. 475), δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να αρχίζει να τρέχει εκ νέου μια ήδη εκπνεύσασα προθεσμία.

Προς αντίκρουση των παραπάνω επιχειρημάτων, ο Valentini ισχυρίζεται ότι η ανακοίνωση της 21ης Οκτωβρίου 1983 όχι μόνο δεν έχει το περιεχόμενο που της αποδίδει η καθής, αλλά πρέπει να θεωρηθεί ως ένα « νέο αρκετά

ουσιώδες πραγματικό περιστατικό », το οποίο του επέτρεψε να υποβάλει στις 25 Νοεμβρίου 1983 αίτηση ανακατατάξεως. Προς στήριξη της άποψής του, επικαλείται την απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1964 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 109/63 και 13/64, Muller, Racc. 1964, σ. 1293. Αντίθετα, η αναφορά στην απόφαση Gunnella δεν είναι εύστοχη. Πράγματι, στην υπόθεση αυτή, ο προσφεύγων δεν μπορούσε να επικαλεστεί μια διάταξη όπως η προβλεπόμενη από την πράξη της 21ης Οκτωβρίου 1983.

3. Όπως είναι γνωστό, κατά το άρθρο 91 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφανθεί για κάθε διαφορά μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, η οποία αφορά τη νομιμότητα πράξεως που βλάπτει τους τελευταίους. Η προσφυγή είναι παραδεκτή μόνο εφόσον υποβλήθηκε προηγουμένως στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή διοικητική ένσταση κι εφόσον η ένσταση αποτέλεσε αντικείμενο ρητής ή σιωπηρής απορριπτικής απόφασης. Η προσφυγή πρέπει να ασκηθεί εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημέρα της κοινοποιήσεως της αποφάσεως που λαμβάνεται ως απάντηση στην ένσταση ή, όταν αφορά σιωπηρή απόφαση περί απορρίψεως της ενστάσεως, από την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας απαντήσεως. Όσον αφορά τις προθεσμίες αυτές, κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, θεωρούνται ως δημοσίας τάξεως· σκοπός τους είναι η διασφάλιση της ασφάλειας των έννομων καταστάσεων· οι διάδικοι και το Δικαστήριο — το οποίο οφείλει να τις λαμβάνει υπόψη αυτεπαγγέλτως — δεν μπορούν να τις τροποποιούν (βλέπε τις αποφάσεις της 12ης Δεκεμβρίου 1967, στην υπόθεση 4/67, Collignon Racc. 1967, σ. 469· 7ης Ιουλίου 1971, υπόθεση 79/70, Müllers, Racc. 1971, σ. 689· 5ης Ιουνίου 1980, υπόθεση 108/79, Belfiore, Racc. 1980, σ. 1769· 19ης Φεβρουαρίου 1981, συνεκδικασθείσες υποθέσεις 122 και 123/79, Schiavo, Συλλογή 1981, σ. 473).

Εφόσον έτσι έχουν τα πράγματα παρατηρώ ότι στην προκείμενη περίπτωση οι βλαπτικές πράξεις αποτελούνται από τις αποφάσεις με τις οποίες η Επιτροπή κατέταξε τον προσφεύγοντα στους βαθμούς LA8 (10 Μαρτίου 1975) και A7 (1η Φεβρουαρίου 1978). Ωστόσο, δεν είναι δυνατό βάσει των πιο πάνω ημερομηνιών να συναχθεί ότι παρήλθαν οι προθεσμίες προσφυγής. Η επελθούσα το Μάρτιο του 1981 δημοσίευση της απόφασης της 6ης Ιουνίου 1973 περί των κριτηρίων κατατάξεως, θεωρήθηκε πράγματι από το Δικαστήριο ότι ήταν ικανή να δικαιολογήσει αιτήσεις επανεξετάσεως της σταδιοδρομίας οι οποίες άλλως θα ήσαν εκπρόθεσμες (απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 1983 στην υπόθεση 190/82, Blomefield, Συλλογή 1983, σ. 3981). Από τα πιο πάνω συνάγεται ότι για τον Valentini οι προθεσμίες άρχισαν να τρέχουν στις 12 Μαΐου 1982, δηλαδή την ημέρα που ο υπάλληλος αυτός έλαβε από το διευθυντή Morel την απάντηση στην αίτησή του περί επανεξετάσεως που είχε υποβάλει στις 4 Ιουνίου 1981. Αυτό όμως είναι αρκετό για να συναχθεί ότι ούτε η διοικητική ένσταση ούτε η επίμαχη προσφυγή ασκήθηκαν εντός των προθεσμιών που τάσσει ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης.

Επομένως, η προσφυγή αυτή πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη. Ασφαλώς, δεν μπορεί να γίνει επίκληση με αντίθετη έννοια της ανακοίνωσης της 21ης Οκτωβρίου 1983 που ανέφερα επανειλημμένα. Πράγματι, η πράξη αυτή, παρά την απατηλή της διατύπωση, περιορίζεται στο να ερμηνεύσει το γεγονός ότι η διοίκηση είναι διατεθειμένη να ακολουθήσει μια *ανεπίσημη, άτυπη και κατ' ουδένα τρόπο υποχρεωτική* διαδικασία αναθεωρήσεως. Ανεξάρτητα από τις προσδοκίες που δημιούργησε στους υπαλλήλους (και, κάτω απ' αυτό το πρίσμα, η Επιτροπή είναι ασφαλώς επικριτέα), δεν επιτρέπεται να εννοηθεί κατά διαφορετικό τρόπο. Ειδικότερα, πρέπει να αποκλειστεί το ότι αποτελεί, όπως διατείνεται ο προσφεύγων, « ένα νέο αρκετά ουσιώδες πραγματικό περιστατικό ».

Η δημοσίευση, το Μάρτιο 1981, των κριτηρίων κατατάξεως υπήρξε πράγματι ένα νέο πραγματικό περιστατικό διότι τα κριτήρια αυτά ήσαν

μέχρι τότε άγνωστα, και μάλιστα κρυμμένα· και ορθώς η εκδοθείσα στην υπόθεση Blomefield απόφαση όρισε ότι η υποβολή αιτήσεων προς επανεξέταση της σταδιοδρομίας ήταν δικαιολογημένη. Όμως, στην περίπτωση της εν λόγω ανακοίνωσης, η οποία απέβλεπε το πολύ στη διόρθωση σφαλμάτων που είχαν διαπραχθεί κατά την εφαρμογή άγνωστων μέχρι τότε κανόνων, η κατάσταση παρουσιάζεται κατά τρόπο πολύ διαφορετικό· γι' αυτό ακριβώς το λόγο, αν της αναγνωριζόταν ανάλογο αποτέλεσμα, αυτό θα ισοδυναμούσε με ανατροπή των αρχών που έχει καθιερώσει το Δικαστήριο όσον αφορά τις προθεσμίες και, πρώτα απ' όλα, της αρχής που απαγορεύει στο δικαστή να τις τροποποιεί.

4. Κατόπιν των προηγούμενων σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο να κάνει δεκτή την παρεμπίπτουσα αίτηση της Επιτροπής και, συνεπώς, να κηρύξει την προσφυγή που άσκησε στις 11 Σεπτεμβρίου 1984 ο Angelo Valentini απαράδεκτη ως εκπρόθεσμη.

Εξάλλου, φρονώ ότι κατ' εφαρμογή του άρθρου 70 του κανονισμού διαδικασίας, κάθε διάδικος πρέπει να φέρει τα δικαστικά του έξοδα.